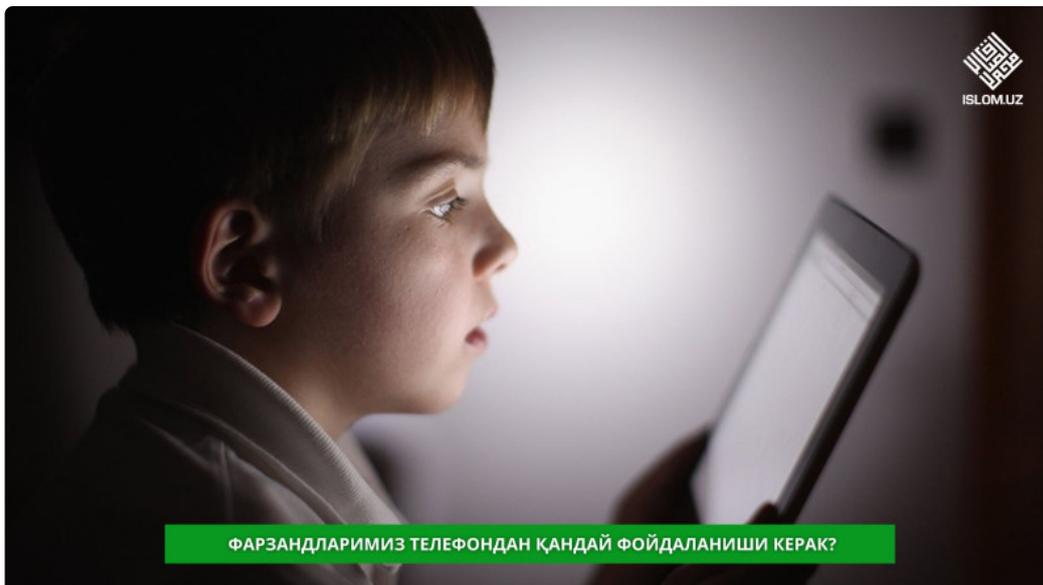

Фарзандларимиз телефондан қандай фойдаланиши керак?

18:18 / 16.01.2024 2143

«Телефондан узоқ вақт давомида фойдаланиш боланинг руҳий ҳолати ва ижтимоий мослашишида ҳам муаммоларга олиб келади», деб хабар беради Соғлиқни сақлаш вазирлиги матбуот хизмати.

– Таъкидлаш жоиз, болаларнинг ижтимоийлашуви туғилгандан бошлаб то ўсмирлик пайтигача давом этади. Бунда, айниқса, мактабгача ва мактаб даври муҳим роль ўйнайди. Сабаби, ушбу даврда бола бошқалар билан мулоқот қилишни, жамиятда ўзини қандай тутишни, одоб-ахлоқ нормаларини ўрганади, ақлий ривожланади, унда ижтимоий кўникмалар шаклланади.

Гаджетлар эса атроф-муҳитни энди идрок этаётган боланинг тўлақонли ижтимоийлашувига тўсқинлик қилади. Телефон «ичига кириб кетиб», ташқи дунёдан узилиб қолиш туфайли унда кейинчалик бошқалар билан коммуникация қилишда жиддий муаммолар юзага келиши мумкин.

Мактабгача ижтимоийлашув, энг аввало, оилада бошланади. Шунинг учун ушбу даврда ота-оналар фарзандлари билан кўпроқ вақт ўтказиши, бирга турли тўгаракларга бориши, жамоавий ўйинларда қатнашиши, уларда

спортга қизиқиш, китоб ўқишга муҳаббат ҳиссини уйғотиши муҳимдир. Энг асосийси, ота-оналарнинг ўзлари гаджетлардан имкон қадар камроқ фойдаланиб, фарзандларига намуна бўлиши керак.

Тўғри, болаларни телефондан мутлақо айириб қўйиш ҳам нотўғри. Чунки, уларнинг зарари билан бир қаторда фойдали томонлари ҳам кўп, албатта. Замонавий гаджетлар тақдим эта оладиган имкониятлар болаларга янги билим олишга ёрдам беради, уларга ўқиш жараёнида ас қотади.

Муҳими, уларнинг саломатлигига путур етиши ва ёт ғоялар таъсирига тушиб қолишининг олдини олиш учун болалар телефонлардан қанча вақт ва нима мақсадда фойдаланаётганини назорат қилиш зарурдир.

Фазилатли шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф ҳазратларининг «Ижтимоий одоблар» китобида: «Болаларга уяли алоқа жиҳозини олиб беришга шошилмаслик, олиб берганда ҳам, фақат зарурат юзасидан ишлатилишини йўлга қўйиш лозим.

Кўпроқ болаларнинг каердалигини билиб туриш, баъзи ишларга чорлаш мақсадида уяли алоқа жиҳози уларда ҳам заруратга айланиб қолиши мумкин. Бу ҳолда уларга фақат гаплашиш имконини берадиган жиҳоз олиб бериш керак. Бошқа амалиётларни бажариш, мисол учун, қисқа мактуб юбориш ва қабул қилиш, сурат олиш, овоз ёзиш, интернетга кириш кабиларни аралаштирмаслик мақсадга мувофиқдир. Шу билан бирга, болаларнинг жиҳозларини назорат қилиб, ичидагиларини тез-тез текшириб туриш керак», дейилган.

Хуршид Маъруф тайёрлади